

Tadeusz Malinowski

KOMISJA ARCHEOLOGICZNA LUBUSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

Lubuskie Towarzystwo Naukowe, powołane do życia 22 lutego 1964 r., miało się przyczynić do kształtowania środowiska naukowego na obszarze ówczesnego województwa zielonogórskiego, nie posiadającego wówczas żadnej szkoły wyższej czy instytutu naukowego. Przejęło ono nieco wcześniej — bo 1 czerwca 1962 r. — Ośrodek Badawczo-Naukowy powstały przy Lubuskim Towarzystwie Kultury, w którego składzie od początku istniał zespół archeologiczny pod kierownictwem doc. dra Bogdana Kostrzewskiego, ówczesnego dyrektora Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Na zjeździe założycielskim Lubuskiego Towarzystwa Naukowego B. Kostrzewski wszedł w skład prezydium nowo powstałego Towarzystwa, został też kierownikiem naukowym utworzonej Komisji Archeologicznej, której sekretarzem wybrano mgra Adama Kołodziejskiego z Muzeum Okręgowego w Zielonej Górze.

Członkami Komisji Archeologicznej LTN byli archeolodzy pracujący na terenie województwa zielonogórskiego. Brali oni czynny udział w niektórych imprezach naukowych organizowanych przez Towarzystwo, np. mgr Edward Dąbrowski wygłosił na sesji naukowej z okazji 20-lecia wyzwolenia ziemi lubuskiej (29-30 I 1965 r.) referat pt. *Badania archeologiczne nad wczesnym średniowieczem w woj. zielonogórskim*, zaś na sesji naukowej poświęconej wynikom badań architektoniczno-archeologicznych w Głogowie (8-9 X 1965 r.) referat pt. *Chronologia i charakter nawarstwień kulturowych lewobrzeżnego Głogowa w świetle dotychczasowych prac wykopaliskowych*. W dyskusji na owej sesji głos zabierali ponadto archeolodzy spoza obszaru działania Komisji — prof. dr Kazimierz Żurowski z Torunia i mgr Bogdan Gierlach z Warszawy.

Na II Walnym Zjeździe LTN, który odbył się 25 października 1968 r., doc. B. Kostrzewski ponownie wszedł w skład prezydium Towarzystwa, zostając także kierownikiem Komisji Archeologii i Etnografii. W tymże roku, na sesji poświęconej 50-leciu odzyskania niepodległości przez Polskę i 50 rocznicy Powstania Wielkopolskiego (7 XII) mgr Edward Dąbrowski wygłosił referat pt. *Rola nauki polskiej w dokumentowaniu polskości Ziemi Lubuskiej*. Jednakże długotrwała choroba i śmierć (12 IV 1971 r.) B. Kostrzewskiego spowodowały praktycznie ustanie prac Komisji. W dostępnych mi materiałach brak jest danych, kiedy ostatecznie uległa ona likwidacji.

Choć — jak można sądzić z opublikowanych sprawozdań z działalności Lubuskiego Towarzystwa Naukowego — Komisja Archeologiczna zbierała

się w trakcie swego istnienia na posiedzeniach, głównym jej dorobkiem (poza wspomnianym uczestnictwem w sesjach naukowych organizowanych przez Towarzystwo), mającym trwałą wartość naukową, są publikacje ogłaszane w wydawnictwach Towarzystwa. Do nich należy zaliczyć (oprócz wielu artykułów zamieszczonych na łamach „Rocznika Lubuskiego”, będącego od 1968 roku organem LTN) 6,5 - arkuszową książkę Adama Kołodziejskiego pt. *Rozwój archeologii województwa zielonogórskiego w dwudziestolecie Polski Ludowej* (Zielona Góra 1965), podsumowującą pierwszy etap polskich przedsięwzięć archeologicznych, tak naukowych, jak i popularyzacyjnych, na obszarze wymienionym w tytule, a przede wszystkim wydanie czterech numerów „Materiałów Komisji Archeologicznej”, publikacji seryjnej zainicjowanej przez B. Kostrzewskiego. Był on zresztą redaktorem nr 1 z 1965 r.; następny, z 1967 r., redagował mgr Wojciech Śmigieński z Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, a nr 3 z 1977 r. i nr 4 z 1976 r. (nie ukazały się one bowiem we właściwej kolejności) dr Bogdan Kres z Muzeum Okręgowego Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Ogółem w „Materiałach Komisji Archeologicznej” ogłoszono 34 opracowania pióra przede wszystkim autorów zielonogórskich, ale także poznańskich, wrocławskich i głogowskiego. Były one poświęcone różnym okresom pradziejów (przed wszystkim jednak kulturze łużyckiej z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza) i średniowiecza. Znajdujemy wśród nich także opracowania antropologiczne, bibliografię archeologii województwa zielonogórskiego oraz wspomnienie pośmiertne o doc. B. Kostrzewskim.

LITERATURA

CHODKIEWICZ T.

(1971) *Kronika Lubuskiego Towarzystwa Naukowego*, „Rocznik Lubuski” t. 7, s. 331-366.

(1973) *Kronika Lubuskiego Towarzystwa Naukowego*, „Rocznik Lubuski” t. 8, s. 363-373.

DZIERAN S.

(1968) *Kronika Lubuskiego Towarzystwa Naukowego*, „Rocznik Lubuski” t. 5, s. 273-281.

ŚMIGIELSKI W.

(1977) *Docent Bogdan Kostrzewski*, „Materiały Komisji Archeologicznej” nr 3, s. 9-19.

[bez autora]

(1969) *Kronika Lubuskiego Towarzystwa Naukowego*, „Rocznik Lubuski” t. 6, s. 235-238.